

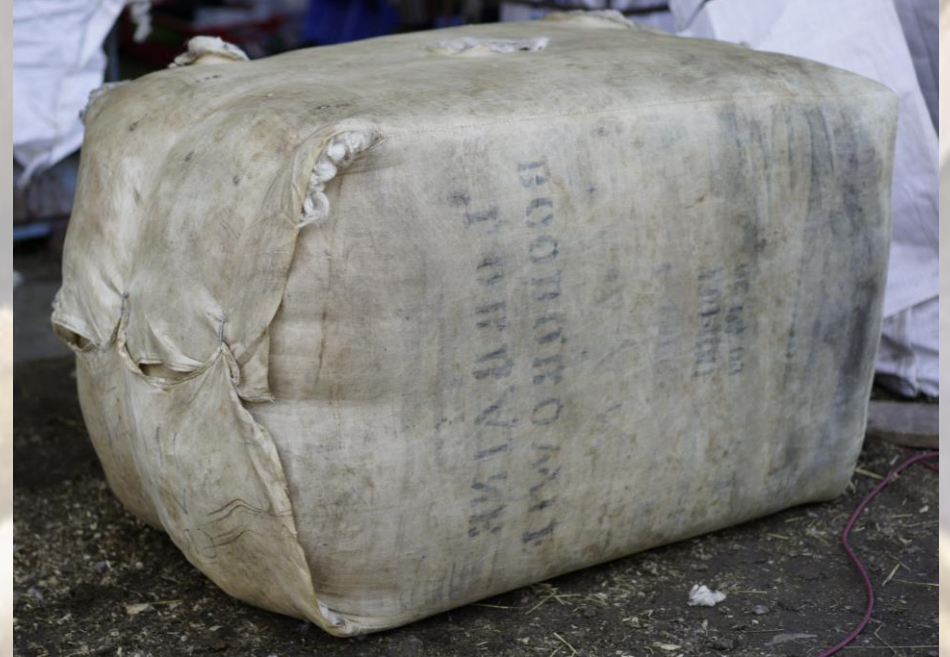
SFs arbete med att öka ullens mervärde

- 2018 valde vi att fokusera på korsningsullen och att försöka öka mervärdet för denna.
- Under hösten 2018 skickades en provsändning vit korsningsull för tvätt och vidareförädling. Nu i november 2019 kommer tröjor, sockor och mössor av svensk korsningsull ut i butik.
- Våren 2019 startas ett ullprojekt kallat "Cirkulära Yllekläder" upp i samarbete med LRF och Smart Textiles, Högskolan i Borås. Vinnova finansierar och klädföretagen Filippa K och Röjk Superwear är samarbetspartners.
- SF samarbetar med Svenska Fårklipparförbundet med att utforma en ullkurs inriktad på försäljning av ull till industrin.

Fördelar för den svenska ullen

- Världsmarknadspriset på ull stiger.
- Många företag, speciellt inom klädindustrin, ser sig om efter annat än merinoull.
- Vi har värden och fördelar som inte andra länder har, men som vi måste bli bättre på att kommunicera ut.
- Vi har ett brett utbud av fårraser = många olika ulltyper som ger en mängd olika användningsområden.

Utmaningar med svensk ull

- Stor okunskap om både får, ull och fibrer i alla led (från producent och förädling till konsument).
- Ullskörd – vem ska skörda och hur? Stor brist på fårklippare över hela landet. Utan fårklippare ingen ullskörd!
- Många små fårbesättningar med stora avstånd. Hur kan vi använda oss av befintliga ullstationer och var/hur skapar vi nya?
- Kan fårklipparen också vara en ullinsamlare och ullmäklare?
- Vad är ullkvalitet? Olika för olika produkter, t.ex. trädgård, isolering, stoppning och hudnära plagg.
- När, hur och var finns förädlingsindustrin? Många mellanled saknas eller är otillräckliga i dagsläget. Produktionstänk?
- Ideér för att utveckla ullen saknas inte men många faktorer måste tas med för att dessa ska kunna bli verklighet. Dialog över ”gränserna” och erfarenhetsutbyte är viktigt!
- Vi måste leverera det som efterfrågas! När ullen blir ekonomi så blir den också intressant som resurs.

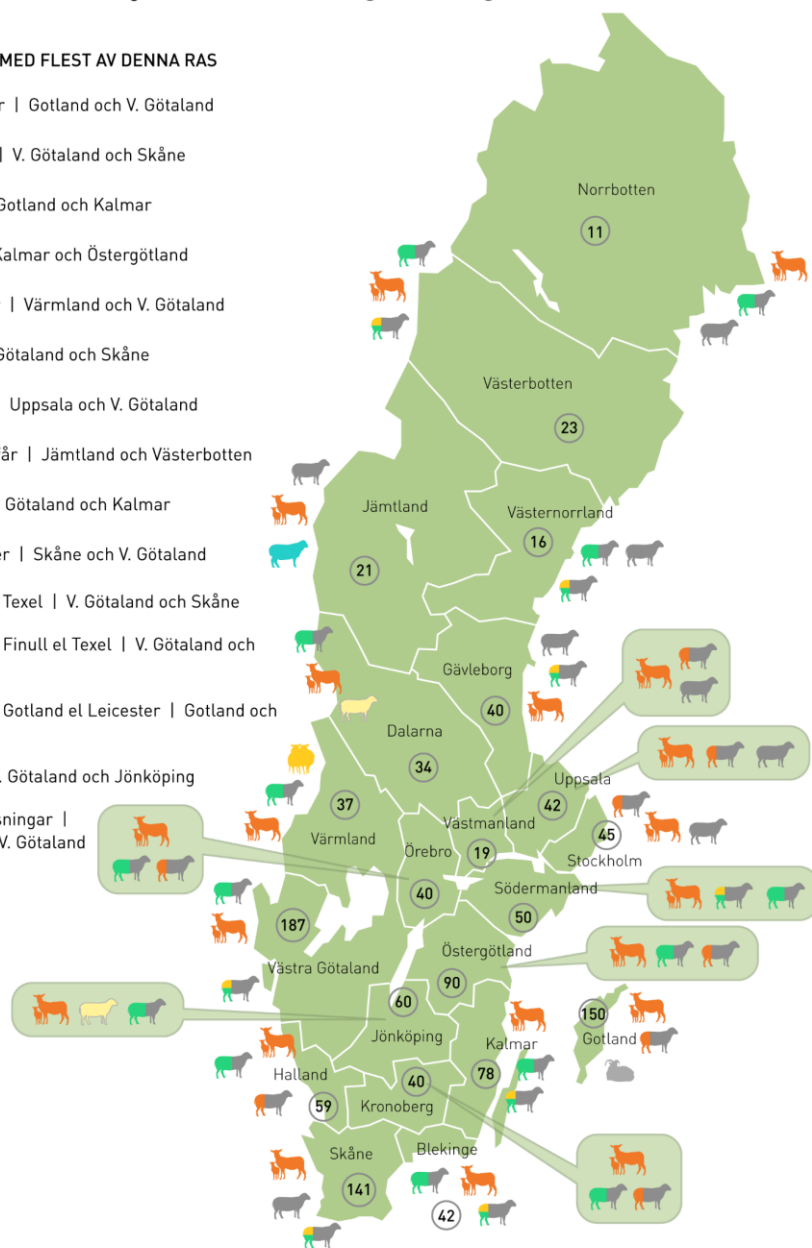

VAR FINNS ULLEN DU SÖKER?

De tre vanligaste fårraserna/korsningarna i Sveriges alla län

RAS | LÄN MED FLEST AV DENNA RAS

- Gotlandsfår | Gotland och V. Götaland
- Finullsfår | V. Götaland och Skåne
- Gutefår | Gotland och Kalmar
- Suffolk | Kalmar och Östergötland
- Allmofefår | Värmland och V. Götaland
- Texel | V. Götaland och Skåne
- Leicester | Uppsala och V. Götaland
- Jämtlandsfår | Jämtland och Västerbotten
- Ryafår | V. Götaland och Kalmar
- Övriga raser | Skåne och V. Götaland
- Minst 50 % Texel | V. Götaland och Skåne
- Minst 25 % Finull el Texel | V. Götaland och Skåne
- Minst 25 % Gotland el Leicester | Gotland och V. Götaland
- FinDor | V. Götaland och Jönköping
- Övriga korsningar | Skåne och V. Götaland

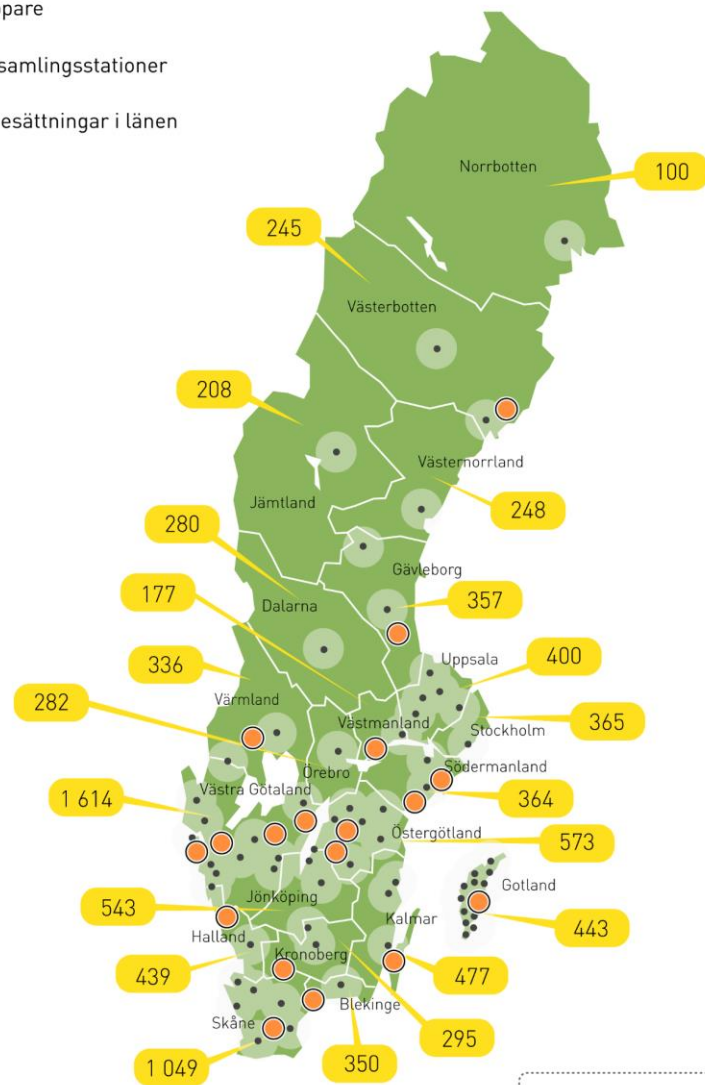
Här finns ULLEN ← du söker!

FÅRKLIPPNING & ULLUPPSAMLING I SVERIGE

SF 2019

- Fårklippare
- Ulluppsamlingsstationer
- Antal besättningar i länen

Jordbruksverkets statistik från juni 2018.

Här klipps och samlas ULLEN <- in!

ULLFÖRÄDLINGSFÖRETAG I SVERIGE

SF 2019

Företag med tillverkning i Sverige

- Tillverkning (stickeri, väveri etc)
- Färgning & beredning
- Spinneri & kardereri
- Sammanfogning (sömnad)

Företag som har tillverkning utomlands eller inte jobbar med ull, men som ev kan utgöra samarbetspartners

- Tillverkning
- Ulluppsamlingsstationer

Här förädlas
svensk
<- ULL!

SVENSKA FÅRAVELSFÖRBUNDET

Våra samarbetspartners i projektet Cirkulära Yllekläder

Med finansiering från
VINNOVA
Sveriges innovationsmyndighet

SVENSKA FÅRAVELSFÖRBUNDET

Elitlamm

 KÖTT

 **smart
textiles**
BY SCIENCE PARK BORÅS

TEXTILHÖGSKOLAN
HÖGSKOLAN I BORÅS

SVENSKA FÅRAVELSFÖRBUNDET

SFs Nappaprojekt del 1 och 2

Bakgrund

- I dag importeras nappaskinnsprodukter av lamm till ett värde av ca 20 miljoner kronor. Dessa produkter kommer mestadels från Etiopien, Italien och Frankrike.
- Köttrasernas vita skinn har ett mycket sämre värde än grå eller naturfärgade skinn.

Målsättning

- I stället för att sälja våra skinn utomlands kan vi ta hand om dem och förädla dem inom landet. Då har vi också lättare att kommunicera alla de mervärden vi har i form av en god djurhälsa, god djurhantering och miljötänk. Höjer vi värdet på råvaran ger det mer pengar till fårbönderna.

Nappprojekt del 1

- Hösten 2018 köpte SF in 100 st vita skinn av köttkorsningsraser från ScanHide (fd Kontrollhudar).
- Skinnen skickades vidare till företaget Kero Leathers AB i Pajala, för avhårning och garvning.

I mars 2019 syddes en provkollektion upp av de färdigarvade nappskinnen för att kunna visas upp på Fårfesten i Kil.

Nappaprojekt del 2 samt SSF-projektet Skinnkvalitet och narvskador

- Vi vill testa samt redogöra för vilka raser som lämpar sig bäst till nappproduktion.
- Vi vill ta reda på vilka slakttider som är lämpligast och om skinnen skiljer sig på höstlamm respektive vinterlamm av samma ras.
- Vi vill testa och ta fram färger som är anpassade för lamnappan i kombination med ullfärger.
- Hur gör vi bäst ID märkning och spårning. Vi vill ta reda på var på skinnen ID-märkningen bäst bör placeras för att få ut det mesta av skinnen?
- Vi vill också undersöka om det kan vara möjligt att få ekonomi i alla led, dvs fårbonde, slakteri, garveri och skinnförädling?

- Projektet kommer att undersöka vilka faktorer som påverkar skinnkvalitet hos olika fårraser, både nappskinn och pälskinn.
- Projektet kommer att fokusera på skador på skinnen, t ex så kallad dubbelnarv, dvs att skinnen delar sig i två lager på vissa ställen.
- En del i projektet är också att sammanställa den forskning som redan gjorts om skinnkvalitet hos fårraser i andra länder.

